

BERETNING 2009

Det har været et spændende år for Hestens Værn. Vi har vi kunnet fejre vores 100-års jubilæum med en fantastisk opbakning til vores to store arrangementer i april og maj måned. Vi har også været medvirkende til, at en af vores mangeårige mærkesager, forbud mod brændemærkning, har ført til en bekendtgørelse, der forhåbentlig træder i kraft i 2010. Og aldrig har vi haft så mange anmeldelser som i år. Det tolker vi på to måder, dels er der kommet øget fokus på hestevelfærd, dels oplever anmelderne, at der bliver taget seriøst greb om tingene, når man kontakter Hestens Værn.

ANMELDELSER

Finanskrisen

Finanskrisen har desværre betydet en generel afmatning i markedet for salg af billige ride- og hobbyheste. Markedet har oplevet en markant faldende efterspørgsel, og priserne er faldet med over 30 procent det seneste år. Men det er ikke blevet billigere at holde hest, og det har betydet en del vanrøgtsager med en anden karakter og baggrund, end vi har set tidligere.

Det nye er, at vi nu oplever vanrøgt

hos erfarne hesteejere, som ikke længere har økonomi til at fodre deres heste, men som heller ikke har reduceret bestanden i tide. Det betyder, at vi ser hele hestehold, som er magre. Ejerne giver udtryk for, at de er kede af det, og at de ikke har kunnet få en ordentligt pris for hestene og derfor ikke har solgt dem. Det er Hestens Værns opfattelse, at det er tegn på afmagt hos de pågældende, og at det desværre er en direkte følge af finanskrisen. I disse sager har vi hjulpet med tilsyn og dyrlægebistand.

Fra "paradis" til helvede

En anden type sager, som har været repræsenteret i påfaldende stort omfang i år, er sager om private mennesker, der af godhed over årene, har løskøbt miserable heste eller overtaget heste med skader eller ældre heste for at give dem et godt og blivende hjem i trygge rammer resten af deres liv. Mange hesteejere har overladt deres hest til sådanne personer i den tro, at de ville tage sig godt af deres tidligere ridehest. Personerne har ofte et stort samlergen, men desværre har ressourcerne ikke altid stået mål med intentionerne. Vi har fundet stærkt afmagrede heste stimlet sammen på en afnavet fold

Julie Fjeldborg, formand for Hestens Værn.
Foto: Gudrun Lefmann

uden læ i stormvejr, andre har været syge, og andre igen har ligget døde uden at have fået dyrlægebehandling.

Fælles for disse sager er, at ejerne af disse såkaldte "paradiser" ikke har villet indse, at der overhovedet har været et problem, eller de har troet fast på, at problemerne kun har været midlertidige, selvom tegnene hos hestene talte deres tydelige sprog. Det er som om de gode intentioner hos disse mennesker, for dem helt opvejer det faktum at hestene sulter, fryser eller er syge, måske dødssyge.

Denne urealisme gør disse sager ekstra tunge, da de pågældende mener, de gør det af et godt og rent hjerte. De mener, det er unfair at lovgivningen også skal gælde for dem! De ønsker ikke indblanding fra andre. Derfor har vi haft brug for både dyrlæger og politiet i disse sager.

VI KAN IKKE SIGE DET TIT NOK

Overvej meget grundigt inden du giver din hest videre som selskabshest.

Behold den evt. som din egen og lån den kun ud.

Forvis dig om, at du kan se til den. Så har du mulighed for at tage den tilbage, hvis situationen skulle ændre sig.

Vi kan ikke hjælpe hesteejere, der har afstået deres hest, med at få hesten tilbage, uanset hvor fortryllende det er at være vidne til at ens kæreste ven nu er afmagret og alle aftaler brudt, hvis ikke den nye ejer vil samarbejde!

Antallet af sager er også i år steget, denne gang med over 14 procent. Vi har haft 241; 15 dem af den er politianmeldte.

Ingen hov ingen hest (- eller æsell)

Ikke overraskende har antallet af sager med snabelhove været stigende. Sammenlignet med sidste år er antallet af sager med hovproblemer steget med over 56 procent. Det har i år krævet flere ressourcer. Dels koster det at have smeden på besøg, dels kræver det også at hestene kan håndteres – noget som nogle hesteejere desværre stadig forsømmer.

Vi har haft sager med heste, som ikke kunne håndteres, og hvor smeden har været nødsaget til at rekvirere dyrlægeassistance for overhovedet at kunne komme til hesten.

Eksempler er andre sager, hvor hesteejeren har valgt en lidt lettere og billigere løsning på opstaldning, nemlig at have deres heste i løsdrift eller på folde med læskur. Det er lettere at holde hestene, de skal ikke trækkes frem og tilbage til fold og stald daglig, men i nogle tilfælde bliver det lovpligtige daglige tilsyn med hestene og deres trivsel forsømt. Det gælder også håndtering af hesten.

De stærkt forsømte hove har desværre også i år kostet en del heste og æsler livet.

Generel vanrøgt

Når vi ser tilbage på de anmeldelser, vi har modtaget i år, er det tydeligt at se, at nogle hesteejere helt har glemt deres heste. Glemte dem i den forstand, at de vender det blinde øje til. Manglende ressourcer og overskud gør, at ejerne føler sig nødsaget til at lade som ingenting. Imens står hestene og rent ud sagt falder mere og mere hen. Mange af sagerne har dre-

Afmagret hest

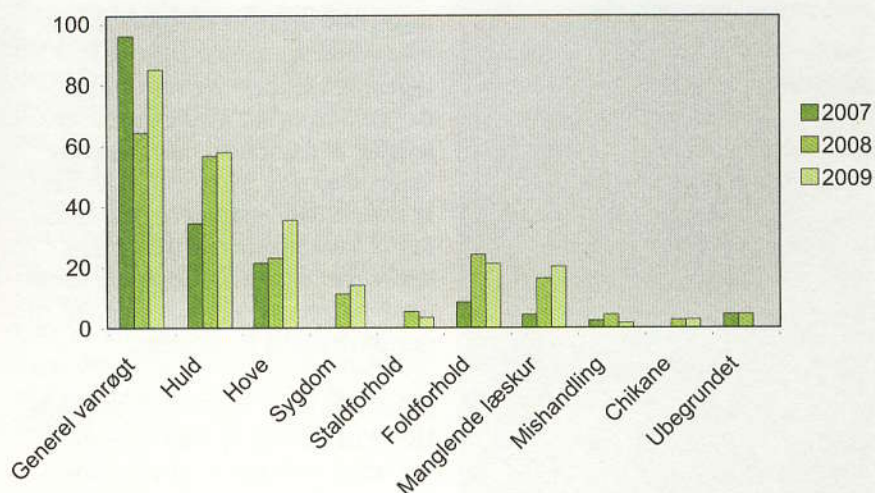
Foto: Hestens Værns arkiv

Manglende hovpleje, et tilbagevendende problem. Foto: Hestens Værns arkiv

jet sig om huld, hove, staldforhold, foldforhold og generel management i én og samme sag. Derfor har vi også opnået en stigning af disse sager på over 32 procent i den generelle vanrøgtskategori. I disse sager får lægfolkene som regel en god dialog med ejerne, får hjulpet dem på rette vej igen med råd og vejledning, fulgt op af kontrolbesøg, hvor det sikres at forholdene er rettet op eller det konstateres, at der skal foretages flere besøg, af enten lægfolk eller dyrlæge. Hesteholdet er ofte steget ejeren over hovedet. De har for meget at se til og for få timer i døgnet. Det er desværre gået ud over hestene, når vi modtager anmeldelserne.

Anmeldelser 2007-2009

Fordeling af sager på problemområder

Årsag	2007	2008	2009
Generel vanrøgt	96	65	86
Huld	34	57	58
Hove	21	23	36
Sygdom*)	-	11	14
Staldforhold	0	5	3
Foldforhold	8	24	21
Manglende læskur	4	16	20
Mishandling	2	4	1
Chikane	0	2	2
Ubegrundet	4	4	0
Total	169	211	241

*) ny kategori 2008

Lægmandsgruppen

Igen i år kan vi se tilbage på et år med en del aktiviteter – alle med hesten i centrum. Og i forbindelse med Hestens Værns 100-års jubilæum, var det en glæde at se de lægfolk, som deltog i festlighederne på Christiansborg ridebane den 2. maj.

Årets seminar for lægfolk fandt sted den 24. oktober på Universitetshospitalet for Store Husdyr, LIFE-KU, i Taastrup. Det var en meget inspirerende dag med gode foredragsholdere. Seminaret satte ikke alene fokus på hove og basal klinisk

Kursus for lægfolk. Foto: Gudrun Lefmann

vurdering af hestens almentilstand, men også på håndtering af diverse sager og det at bruge hinanden som et netværk. Desværre havde ikke alle lægfolk mulighed for at deltage i seminaret.

Lægmandskorpset består i dag af 43 personer. Deres fornemste opgave er i stadig udvikling med 241 anmeldelser i dette år. Heraf har 15 sager ført til politianmeldelse, andre bistået af dyrlæge. Vi ser frem til et godt samarbejde i det kommende år.

Heste- og kræmmermarkeder

Hestens Værns lægfolk har været på besøg på 20 hestemarkeder. Alle er blevet positivt modtaget af de respektive markedsledelser og er bl.a. blevet orienteret om dyrlægetilsyn mv. Der har ikke været meget at påtale i forbindelse med hestenes huld og hovpleje, men bedre soignering kunne ønskes for nogle af hestene. Enkelte hesteejere/handelsmænd havde glemt både foder og spande til vand; det er især observeret og påtalt på 1-dags markederne.

Politiet har kontrolleret om transportreglerne er overholdt. Det

har ifølge markedsledelsen været medvirkende til at et mindre antal heste er mødt frem. Mange af de 'gamle, kendte' hestehandlere har ikke været på markedspladserne med heste i år.

INFORMATIONSVIRKSOMHED

Information om hestens korrekte pasning, brug og pleje er et af vore indsatsområder. Behovet er stort, derfor bruger vi mange ressourcer på området.

Medlemsblad

Vores medlemsblad udkom med 4 numre i 2009.

Ud over årsberetninger og en større retrospektiv beretning om foreningens virksomhed gennem 100 år, har vi sat fokus på brændemærkning, forfangenhed, dårlige betalere og aktuelle sager om vanrøgt af heste, som desværre afspejler en stadig større del af dagligdagen hos Hestens Værn.

Hjemmeside

Der er fine besøgstal på hjemmesiden, selv om der har været en mindre nedgang i det samlede besøgstal. Besøgstallet er 139.436 mod 142.621 året før. Det lavere besøgstal står muligvis i forbindelse med den igangværende økonomiske afmatning og begrænsning i fri netadgang for f.eks. medarbejdere og elever. Til sammenligning havde vores hjemmeside i 2007 blot 85.082 besøgende.

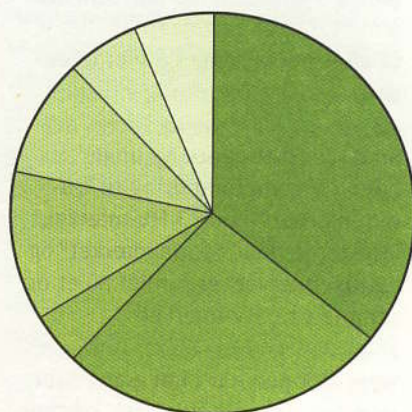
Sidernes aktualitet gennemgås løbende. Således har vi op til 100-års jubilæet haft specielle sites om foreningens historie, seminar og opvisning. Vi har også haft site om hyperfleksion / rollkur-arrangementet med dr. Gerd Heuschmann. Da emnet fortsat er højaktuelt, har vi valgt at bevare sitet på hjemmesiden.

Sitet "Mest for børn og unge" har fået navneforandring til "Junior-hjørnet" og de 3 HV-mærker, "Hestemærket", "Sadelmærket" og "Striglemærket" er samlet på ét og samme site, HV-mærker.

Web-shoppen har i høj grad lettet sekretariatets arbejde. Den nemme,

hurtige internethandel er attraktiv for mange; web-shoppen er åben døgnet rundt. Ikke nok med det, vi er også sluppet af med såkaldte 'dårlige betalere', kunder som bestiller og får leveret varer og som, trods gentagne rykkere, 'glemmer' at betale.

Site	Antal
Velkommen.....	49.651
Hestens Værn	36.630
Støt hestene	5.846
Vanrøgt og mishandling.....	17.258
Hove og beslag	13.011
Junior-hjørnet	7.995
Links	9.045
Total	139.436

Nyhedsbrev

Vores e-mailbaserede nyhedsbrev udkommer lejlighedsvis, når der er nyt at berette. Vi har i årets løb udsendt 16 nyhedsbreve. Tilmelding til nyhedsbrevet sker på www.hestens-vaern.dk.

Facebook

For at skabe stor bevågenhed om foreningens mærkesager, har vi i 2009 oprettet en side på Facebook, hvor vi skriver korte nyheder, viser billeder og videoer fra vores arbejde i marken med hestene. Hestens Værn har nu over 2.600 fans.

Emnehæfter

Hestens Værns populære emnehæfter, "Daglig Pleje", "Farver & Aftegn", "Fodring", "Hove & Hovpleje", "Mønstring & Fremvisning" og "Udvikling & Adfærd" er skrevet af fagfolk i et klart og letforståeligt sprog. De bruges bl.a. som undervisningsmateriale på efterskoler, landbrugs- og erhvervsskoler, rideklubber, 4H-klubber m.fl.

HV-mærker

Vores HV-mærker har fået stigende interesse. Efter Hestens Værns model kan man gå til undervisning og prøve i "Hestemærket", "Striglemærket" og "Sadelmærket". Når man er blevet testet om sin viden inden for et af emnerne, får man et flot mærke (pin) og et flot diplom. Hvert mærke har sit eget mærke og diplom. Mærkerne appellerer helt klart til børn og unge på rideskole, 4H- eller fritidsklub, hestepension mv.

HV-mærkerne bruges også som introduktion til hestefag i ungdomsuddannelserne. De er blevet et vigtigt redskab, som eleverne kan bringe videre til praktiksted, klubarbejde mv.

ANDET

Hest & Rytter 2009

Hestens Værn deltog for tredje år i træk med en stand på messen Hest & Rytter i forbindelse med Dansk Varmblod Hingstekåring i Herning. Besøgende fik lejlighed til at få en snak om hestevelfærd og andre relevante emner, deltog i vores konkurrencer med præmier udsat af Botanina, Christina Rantil Smith og Hestens Værn. Nye medlemmer deltog i lodtrækning af et flot hestemaleri af kunstneren Britt Wilken.

Store Hestedag 2009

Store Hestedag i Roskilde er også en af årets store hesteevents. Vi deltog for tredje gang med en stand og havde atter den store glæde at få mange nye medlemmer. Besøgende deltog i lodtrækning om præmier sponseret af Christina Rantil Smith, Ingdam's og TDC-Erhvervscenter Ballerup.

SAMARBEJDE

Hold af heste

Lov om hold af heste har nu virket i to år. Hestedanmark har i det store

hele taget godt imod loven, og mange har implementeret loven, ændret rutiner og lagt planer for fremtidige investeringer i henhold til de nye regler. Vi ser nu, at de sager, vores lægfolk, dyrlæger og sekretariatet håndterer, kan håndteres mere præcist med henvisninger til de nye paragraffer. Der er stor signalværdi og effekt af dette. Vi har kun god grund til at være tilfredse med hesteloven. Den er et stort fremskridt, men vigtigst er det, at vi alle sætter os ind i reglerne, forstår baggrunden og tør oplyse vores medmennesker, der har med heste at gøre, når reglerne ikke er overholdt. Kun på denne måde kommer loven til at slå igennem med øget hestevelfærd til følge.

Rapporten Hold af Heste, bør læses. Her kan man nemlig finde megen baggrundsviden for loven. Rapporten kan downloades på www.hestens-vaern.dk.

Fra bestyrelsen skal vi stadig opfordre til, at de hestehold, der trues af lukning som følge af loven, opsøger viden og finder konkrete individuelle løsningsmodeller. Hestens Værn vil gerne bidrage til etablering af holdbare løsninger for danske hestehold.

Hesteloven slår gradvist igennem; i 2010 skal især § 5 om Opbinding, § 12 Sikkerhed i stalden og § 13 Indeklima være på plads, da overgangsordningen vedr. disse paragraffer ophører med udgangen af 2010.

Anti-doping

Hestens Værn var i 2007 initiativtager til at samle de fleste hesteorganisationer i Danmark til et tema vedr. doping og medicinering. Anti-dopingfolderen var et af resultaterne. Den er delt ud i alle de sammenhænge, hvor vi færdes. I oktober udkom 2. ajourførte udgave af folderen; den kan frit rekvireres og downloades via Hestens Værns hjemmeside (Web-shop) og via de øvrige organisationer bag folderen.

Vi vil gerne opfordre alle brugere til at smide deres medicinrester ud, så ingen i staldene fristes over evne. Husk at den maksimale lovlige udleveringslængde for receptpligtig medicin til heste er 5 dage! Herefter skal medicinrester returneres (til apotek eller dyrlæge).

Hestens Værn har været repræsenteret ved seminar i Uppsala i Sverige vedr. antidoping hos heste. Her blev

især fødevarer sikkerhed, analysemetoder og teknologiske fremskridt debatteret. De meget fintfølende analysemetoder indebærer at vi i fremtiden bør indføre internationalt harmoniserede grænseværdier (IHSL) for udvalgte stoffer.

Overraskelsen var dog stor, da de nationale rideforbund i København i november 2009 i FEI (det internationale rideforbund) vedtog nye regler, netop vedr. medicinering og grænseværdier. Disse nye regler er ikke dog implementeret endnu, og der er stor modstand mod enkelte dele af de nye regler. Især forarbejdet og de konkrete forslag til grænseværdier har ikke gennemløbet en ordentlig offentlig høringsfase blandt alle implicerede parter. De næste måneder bliver afgørende, og vi vil være meget opmærksomme på udviklingen i 2010.

Forfangenhed, hove og hovpleje

I 2009 har vi sendt materiale om Hovpleje, Hestebeslag og Forfangenhed ud til samtlige rideklubber – i håb om, at denne vigtige brugeroplysning kan komme hestene til gode.

I Hestens Værns arbejde og i besty-

relsesmedlemmernes daglige virkeses stadig alt for mange heste, der er mangelfuldt beskåret og beslået. En ordentlig hovpleje har afgørende indvirkning på hestens velfærd, trivsel og holdbarhed.

Folder om forfangenhed og forebyggende tiltag er skrevet i samarbejde med dyrlæge Randi Lintrup og kom på gaden i 2008. Folderen giver information om forfangenhed og henviser til "Den Store Forfangenheds Guide" udgivet af bl.a. Landscentret Hest. Folderen er delt ud, hvor det har været muligt. Udsendelse af materialet er sket med støtte fra Justitsministeriets Dyrevelfærdspulje.

Hestens Værns hjemmeside administrerer, med glæde listen over alle registrerede beslagsmedefirmaer i Danmark. Listen er meget hyppigt besøgt, når der skal findes en registreret beslagsmed.

Dyreforsøgstilsynet

Som beskrevet i forrige års beretning har Dyrenes Beskyttelse meldt sig ud af sin deltagelse i Rådet for Dyreforsøg. Det har betydet, at der i en længere periode kun var få deltagere fra dyreværnsorganisationerne.

Det er der heldigvis rådet bod på nu, så rådet er blevet fuldtalligt og bredt repræsenteret af dyreværnsorganisationer.

Dyreforsøg er desværre uundgåelige og vigtige, men kan begrænses. Det er derfor vigtigt med dyreværnsorganisationernes deltagelse i rådets arbejde.

Projekt brændemærkning

I 2009 blev resultaterne af et forskningsprojekt vedrørende brændemærkning af heste, udført på KU/LIFE, publiceret i det internationale anerkendte veterinærvidenskabelige forskningstidsskrift American Journal of Veterinary Research.

Dette satte endnu en gang liv i debatten om brændemærkning og førte til vigtige politiske beslutninger på området.

Justitsminister Brian Mikkelsen (K) og fødevareminister Eva Kjer Hansen (V) har i løbet af efteråret været indkaldt til åbne samråd med Folketingets Fødevareudvalg om emnet, hvilet resulterede i udtalelse om kommende bekendtgørelse, som fra 2010, hvis de gennemføres, vil

betyde et totalt forbud mod brændemærkning af heste i Danmark.

Desuden har Dansk Folkeparti den 3. november 2009 fremsat forslag til folketingsbeslutning om forbud mod brændemærkning af heste. Forslaget har været til 1. behandling 3. december. Et par dage før, nemlig 1. december, sendte justitsministeren forslag til bekendtgørelse om forbud mod brændemærkning i høring. Svarfrist 8. januar 2010.

Slagtetransporter

Hestens Værn arbejder på et samarbejde med hesteslagterierne i Danmark, således at de slagterier som ønsker det, kan blåstemples af Hestens Værn.

En sådan blåstempling indebærer en garanti for, at hesten aflives på slagteriet og ikke sælges videre til udlandet eller til hestehandlere.

Dansk Varmblods Hingstekåring i Herning

Mønstringsmedaljen, som Hestens Værn til alle tider har tradition for at uddele ved Dansk Varmblods store hingstekåring, blev i år vundet

af 16-årige Christian Springborg, som mønstrede heste for Stutteri Blue Hors, da deres faste mønstrer pådrog sig en fibersprængning på førstedagen. Hestens Værns protektor HKH Prinsesse Benedikte overrakte medaljen til Christian.

Hestens Værns pris til de glædeste heste i Unghestechampionatet for dressur og springning. Glædeste hest i dressur var, UNO Donna Unique redet af Andreas Helgstrand. I springning var glædeste hest Birkegårdens Chiquita redet af Sara Kroman Rosenlund.

Hestens Værn deltog også i messen Hest & Rytter. Se tidligere.

Ammehjælp

I sommerens løb indgik Hestens Værn et samarbejde med Everhorse, som har stillet sin teknologiske knowhow til rådighed. Det har betydet et gevaldigt tigerspring på et meget sårbart område. Nu kan man ikke alene få hjælp via de 'faste' døgnvagtordninger på 2 hestehospitaler, Universitetshospital for Store Husdyr og Ansager Dyrehospital, men også efterlyse eller tilbyde en ammehoppe via hjemmesiden

www.ammehopper.dk. Når der er fundet en match, kommer der hurtigt besked via sms.

100-ÅRS JUBILÆET

Hestens Værn er verdens ældste specialdyreværnsforening for heste. Foreningen blev grundlagt den 4. april 1909 ved en stiftende generalforsamling på Hotel d'Angleterre og efter forudgående drøftelser mellem professor i husdyrbrug Harald Goldschmidt, Den Kgl. Veterinær og Landbohøjskole, og pastorinde A. Obel Koch.

Jubilæet blev fejret ved to flotte arrangementer, et fagligt seminar om heste og hesteværn på selve jubilæumsdagen den 4. april 2009, på Det Biovidenskabelige Fakultet (tidl. KVL), og en måned senere, den 2. maj 2009, på Christiansborg Ridebane. Begge arrangementer blev overværet af foreningens protektor, Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte.

Æresmedlem og hæderspris

I forbindelse med jubilæet udnævnes foreningens tidligere mangeårige formand, professor, dr.agro. Henning Staun til æresmedlem og dyrlæge Dorte Vaabengaard tildeltes hæderspris for sit speciale om brændemærkning af heste. Specialet indgik i en større artikel som publiceredes i et internationalt anerkendt veterinærtidsskrift.

100 heste fejrede Hestens Værn på Christiansborg Ridebane

På hestesiden blev jubilæet markeret med et stort hesteshow på Christiansborg Ridebane. Der var sendt invitation til alle hesteracer i Danmark om at deltage med et indslag i showet. Der var meget stor interesse for at vise hvad de forskellige hesteracer kunne. Det blev til 18 forskellige indslag i de 3 timer showet varede, fra dressur på højt plan, til kørsel med store jyske heste og de små miniatureheste. Det hele blev afsluttet med Roskildekvadrillen, hvor de mange racer red en meget flot kvadrille.

Se oversigt over indlæg ved seminaret og medvirkende ved hesteshowet andet sted i bladet.

AFSLUTNING

Tak til alle jer, der altid støtter op om Hestens Værn. Tak til alle jer, der holder øje med at vores heste har det godt og melder, hvis I synes der er problemer med hestehold. Det er bestyrelsens mål at få Hestens Værn endnu mere på landkortet. Hestens Værn er en meget seriøst arbejdende forening, som har velunderbyggede holdninger, som vi kan stå inde for.

En særlig stor tak til foredragsholderne ved vores jubilæumsseminar og alle de frivillige ryttere og hjælpere, som gjorde det muligt at få 100 heste til show midt i hjertet af København.

Der skal også lyde en stor tak til Hestens Værns protektor, Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Benedikte, for aldrig svigtende interesse for foreningens arbejde.

Ligeledes en stor tak til sponsorer, personalet på vores sekretariat og vores frivillige medarbejdere. En særlig stor tak til vores lægfolk i marken. Det er krævende at være lægmand og jeres indsats påskønnes meget højt. Tusind tak alle sammen!

Bestyrelsen